

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insetis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XV. De Cinerum. Speculum Universale. Thema. Memento homo
quia pulvis es, & in pulverem reverteris. Gen. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47077)

DISCURSUS XV.

Die Cinerum.

Speculum Universale.

THEMA.

Memento homo quia pulvis es, & in pulverem reverteris. Gen 3.

SYNOPSIS.

I. Natura vel artis inventum speculum moribus formandis opportunum est ; & in bonum finem excogitatum ; sed in abusu plerumquè traducitur, & ex eo nonnulli de futuris divinant. Nobis hodie proponitur Speculum universale, ex quo futura divinemus:

II. Calva mortualis id est, quam inspiciant equè juvenes ac senes. Tales omnes erimus.

III. Juvenes tanquam semper vituri vivunt, & disponunt incerta, propediem heu ! redituri in cinerem.

IV. Larvata mulier Mediolani apparens, detracta larvâ exhibuit calvam, & curiosos percussit. Nihil opus nobis ejusmodi spectaculis, nos ipsos intueamur, Mortis meditatio est

peccatorum omnium peremptoria.

V. Senes equè imprudentes ac juvenes mortem instantem se putant fallere, cum mentiuntur etatem : Spes longas inchoant cum deficiunt. Similis Laidi vetula, quæ quod deformis esset, in speculo se videre noluit.

VI. Quos commiseratione dignos eleganti Apologo expressit Barlaam eremita coram Josaphat Rege. Conantur evadere inevitabilem fatorum necessitatem.

VII. Aspicite miseri, imò & audite loquens hoc speculum Calvam mortualem : Hoc, quod tu es, ego fui : & quod ego sum modo, tu eris postea.

VIII. Utinam hodiè spectatorum

Z

hujus

*hujus speculi corda mutarentur
uti quondam nobilis matrona,
quæ ab Ecclesiaste petijt sibi af-
ferri speculum Parisiense, cum-
quæ ille attulisset velo testam
calvam, & mortis memoriam*

*aptâ ratione ingessisset, illa
mutata in aliam: Vixit di-
nceps memormortis. Me-
mento homo quia pulvis
es & in pulverem reverte-
ris.*

Memento homo quia pulvis es, & in pul-
verem reverteris. *Gen. 3.*

I.

Mirabile siue naturæ siue artis inven-
tum est speculum, quælibet objecta
sensibilia indifferenter, & ipsos eti-
am intuentium oculos videndi in-
strumenta vivaciter representans.
Certant Philosophi num id ars ad-
inverit ad potiùs natura: Praxiteles primum ex
argento fecisse creditur Magni Pompeji ætate, au-
thore Plinio. Æsculapius verò apud Ciceronem
ex plumbo, crystallo, ferro conficiendi artem edo-
cuit. Placet observatio Senecæ: prima illa sim-
pliciore ætate, quæ fortuitis contenta, nondum in
vitium beneficium detorquebat, fontem pelluci-
dum, aut læve saxum pro speculo servijisse: mox in-
ventum naturæ ars imitata in libidinem luxumque
vertit: Unde ait: *Primò faciem suam cuiquæ casus o-
stendit &c. Postea rerum jam potente luxuria, specula
totis paria corporibus auro argentoquæ cælata sunt, deniquæ
gemmis adornata: & pluris unum ex his scemina constitit,
quàm antiquarum dos fuit.* Non inquiri quomodo fiat
miranda hæc visio, qua oculi humani seipsos videre
possunt; quæstionem dimitto Philosophis, conten-
tus experimento, quod nemo inficias ierit. Utile
verò sit quærere quo fine inventa sint specula. Plato
mone-

*Plin. lib.
33. cap. 9.
Cic. de
nat. Deo.
lib. 3.*

*Senec.
Nat. quæst.
lib. 1. cap.
17.*

monebat discipulos, ut se ebrios in illis contemplerentur; sic enim fore ut dum faciem suam furibundam & phrenetico similem intuerentur, imposterum ab ebrietatis vitio abhorrerent. Socrates ex moribus formandis opportuna asserebat, suadens discipulis ut crebro se in illis contemplerentur, & qui pulchri sibi viderentur, caverent corporis dignitatem moribus dehonestare, qui verò turpes, conarentur formæ defectum, virtutis pulchritudine compensare. Christianè Seneca: *Inuenta sunt specula, ut homo ipse se nosceret. Multa ex hoc consecuta, primò sui notitia, deinde & ad quædam consilium. Formosus ut vitaret infamiam: deformis ut sciret redimendum virtutibus, quidquid corpori deesset: iuuenis ut flore ætatis admoneretur, illud tempus esse discendi, & fortia audiendi: senex ut indecora canis deponeret, & de morte aliquid cogitaret.* Boni fines, bonus usus speculorum, dummodo non etiam ad vanitatem, ad luxum, ad illicita adhiberentur. Sed magna ex parte his deseruiunt, formantur trigona, polygona, auctoria, convexa, concava, quibus speculamur objecta reduplicata, aucta, remota, & tantum non etiam futura: certè Didius Julianus Cæsar speculum habuisse fertur in quò futuros eventus, sed ope Dæmonis, prævidebat. Apud Achivos ante Cereris templum speculum fuit tenui suspensum filo, & ad aquam fontis ibi existentis demissum, in quo ægri, vel certam sanitatem, vel certam mortem, ex offerentibus se se in speculo imaginibus intuebantur. Optaretis & vos Auditores tam artificiosum speculum, ex quo futuros eventus divinare possētis? Agite, speculum ego vobis hodiè proponam, longè utilius quàm ullum hætenus artifices manus poliverint: speculum

Z 2

naturale,

Senec. c. 11.

Sigon. in
Imp occi-
dent.

Pausan.

Lib. 7.

Nat. Cons.

Mythol.

lib. 9. præ-

fat.

Rhodigin.

lect. ant.

lib. 15.

c. 13.

naturale, *Speculum uni-versale*, in quo omnes & singuli, etiam cœci & oculorum usu orbati se ipsos perfectè videre, & futuros casus poterunt intueri. Advertite mentes, aures, & oculos.

II. Ecce speculum universale (*calva*) & imago universi humani generis. Videtis? *Memento homo quia pulvis es, & in pulverem re-verte-teris*. Auditis? *re-peto: Memento homo quia pulvis es, & in pulverem re-verteris*. Intelligitis? Dicite obsecro, cujus est hæc imago? Juvenis an senis? Formosi an deformis? Pauperis an divitis? Domini an Servi? Viri an mulieris? Curiosè aspici- te. Ah! in hoc speculo ego me video. Quid tu dicis Petre? quid tu Paule? quid tu Barbara? quid tu Catharina? vosne etiam hic vestram agnoscitis imaginem? Agnoscetis nisi desipitis: *Speculum uni-versale*, repræsentat universum humanum genus, & singula ejus individua. Tales omnes sumus, si modica portio carnis & cutis, quæ superinducta est, diffluat, vel detrahatur. Unde Alphonfus Rex interrogatus: quid Reges & privatos divites ac pauperes, claros & obscuros æquaret: respondit CINIS. Sapienter innuens post mortem regis à privato, divitis à paupere, formosi ab informi nullum esse discrimen. Omnes itaque in hoc SPECULO UNIVERSALI nos possumus inspicere. Hic proinde vos inspicite Narcissuli, Hiacynthuli, Parides, qui alienis capillitijs capita vestra ornatis an potiùs oneratis, & odoriferis pulvisculis velut cinere aspergitis: Utinam quoties illa furtiva affectatæ calvitici tegumenta capitibus vestris imponitis, toties recordaremini crines illos esse mortuorum spolia, à cadaveribus clam resecta, quæ vos habetis in delitijs, & veluti proprijs,

novæ

*Panorm.
lib. 4. de
gestis Al-
phons.*

novæ hujus ætatis corniculæ gloriæ : Utinam dum pulveribus pretiosis vos conspergitis, & canam in capillitio simulatis ætatem illa vobis occurreret cogitatio. *Memento homo quia pulvis es, & in pulverem reverteris.* Sed pro dolor ! cum Seneca vos alloqui debeo : *Tanquam semper victuri vivitis. Nunquam vobis fragilitas vestra succurrit, omnia tanquam mortales timetis : omnia tanquam immortales concupiscitis.* *Audies plerisque dicentes : A quinquagesimo in otium secedam : sexagesimus annus ab officijs me dimittet. Et quem tandem longioris vitæ prædam accipis ? Quis ista sicut disponis ire patietur ? Non pudet te reliquias vitæ tibi referre, & id solum tempus bonæ menti destinare quod in nullam rem conferri possit ? Quam serum est tunc vivere incipere, cum desinendum est.* Jam jam mi adolescens, cum tibi canos aspergis pulveres, cogitate ante ad pulverem, quam canos perventurum : jam, dum mortuorum triumphas exuvijs inter mortuos te numerare memento. Ex hoc Speculo discite quid sit homo. *Quid enim* (quærit & respondet B. Ephrem Syrus) *quid enim est homo ? Nihil. Quid homo ? Vermis. Quid homo ? Cinis & pulvis. Quid homo ? Somnium. Quid homo ? Umbra. Ecce jam transiit, ecce ascendit, ecce præterijt, ecce cessavit.* Quæ brevissimè complexus Justus Lipsius sepulchro suo inscribi jussit :

*Humana euncta fumus, umbra, vanitas,
Et scenæ imago, & verbo ut absolvam, Nihil.*

III. Quis vestrum ô Juvenes hæc seriò considerat ? *Tanquam semper victuri vivitis.* Fumo delectamini, in umbra quiescitis, vanitati servitis, in scena luditis, nihilum vestrum putatis esse aliquid. Nempe robusti estis, sani estis, idcirco mortem

Z 3

minimè

Sen. de
brev. vit. æ
cap. 4.

B. Ephrem
serm. in
eos qui
dormie-
runt.

Lipsij E-
pitaph.

Sene. E.
pist. 12.

Idem Epist.
101.

S. Chry-
sost. ap. Eu-
gel. gr.

Kisel. To.
5. Alvei.

minimè vobis metuendam existimatis: quasi verò non æquè juvenes ac senes citet *Æaci urna*. *Mors tam juveni ante oculos debet esse quàm seni. Non enim citamur ex censu.* Ait Seneca: Et ubiquè nos comitantur pericula, nulla etiam robustissimis securitas est. *Stultum est (ut idem Philosophus pronuntiat) ætatem disponere; ne crastino quidem dominamur. Et. Nihil sibi quisquam de futuro debet promittere: id quoquè quod tenetur per manus exit, Et ipsam quam preuimus horam casus incidit.* Æquè in robustos ac debiles mors telum vibrat, æquè his atquè illis insidiantur humani casus; propè tibi est, quod nulli procul est. Itaque memento homo quia *pulvis es, Et in pulverem reverteris.* In hoc Speculo tuum robur, tuas vires & corporis vigorem speculari. Id monet S. Mater Ecclesia, quæ hodie fidelium capitibus cineres inspergit: *Hodiernus cinis*, inquit S. Chrysostomus, *debet esse SPECULUM, quod nobis ostendit quales sumus, Et quod futuri sumus scilicet CINIS.* Heu nos miseros, qui scimus quid simus, & tamen vix serio recogitamus quid futuri simus! scimus nos esse mortales, sed ita vivimus quasi æternum negotiaturi pro nihilo, & nihil negotiamur pro æternitate. Quin potius in id toto visu incumbimus, & cum mortales simus, mortem nobis assiduè statuimus ob oculos.

IV. Refert rem admirandam recens Ecclesiastes. Paucis, inquit, ab hinc annis contigit Mediolani: discurrentibus de nocte nobilibus sed discolis adolescentibus obviavit matrona sola, gravi incessu, plena Majestatis. Obstupere juvenes illo tempore sceminam solam, sine omni metu sibi occurrere, rogant quænam sit? unde veniat? quo tendat?

dat? sed dum illa altum filet, audacior unus nigrum velum removet, quo caput matronæ obvolutum erat, & proh ingens monstrum! apparuit Calvaria, quæ tantum petulantibus incussit pavorem, ut pleriquè summo mane ad Confessarium accurrerint, & facta exhomologesi, vitam deinceps in melius commutaverint. Novi ego hominem, qui anno superiore vivere desijt: hic sanus & vegetus noctu ad lunæ splendorem deambulans, spectrum vidit candido amictu instar matronæ sed caput nudatum carne calvam referebat; ex quo illicò se propediem moriturum auguratus est, & die sequenti in lectulo se componens advocavit Confessarium, animæ fordes eluit, ac intra octiduum rebus animæ benè dispositis expiravit. Nihil opus est ut expectemus ejusmodi prænuntios, ejusmodi monitores ad agendam pœnitentiam. Nos ipsos inspiciamus in Speculo, seriò recogitemus nos esse mortales, formatos è pulvere, abituros in pulverem, fortè hac die, fortè hac horâ, fortè hoc quadrante. Omnes in mundo larvati incedimus, vera nostra effigies calva est, omnes similes sumus nascendo, & moriendo: *Excudit redeuntem natura* (inquit Seneca) *sicut intrantem. Non licet plus inferre quam intuleris: imò etiam ex eo quod in vitam attulisti pars magna ponenda est: detrabetur tibi hæc circumjecta, novissimum velamentum tui cutis* Sc: Qualis tunc futurus es? nunquid similis calvarijs temerè per cœmeteria jacentibus? Profectò qui non perfunctoriè hoc meditaretur, & celer foret ad pœnitentiam, & tardus deinceps ad peccandum. Nam assidua *mortis meditatio* (inquit Augustinus Ticinensis) *est peccatorum omnium peremptoria, juxta illud quod scriptum est; In omnibus operibus tuis*

Anno
1672.

Sen. Epist.
102.

Aug. Ticin
in vita S.
Guarini
Ep. Præ-
nest.

tuis memorare novissima tua & in æternum non peccabis. Ubi enim non est timor mortis, ibi dissolutio vitæ; ubi verò dissolutio vitæ, ibi peccatorum abundantia; ubi denique peccatorum abundantia, ibi & perditio animæ. Vis evitare perditionem animæ? fuge peccata; vis fugere peccata? cave dissolutionem vitæ: vis cavere dissolutionem vitæ? mortem time, mortem meditare, memento quia pulvis es, & in pulverem reverteris.

V. Ad senes me converto, qui non minus ac juvenes egent *Speculo Universali*, in quo se contemplantur. Habeo domi meæ effigies quinque sensuum, quas ingeniosus pictor per contraria expressit. *Tactum* repræsentat puerulus flens, quem cancer à digito pendens fortifice stringit, *Olfactum* agit puella nares obturans quasi abhorrens à foetido objecto: *Gustum* exhibet juvenis fistula tabacum hauriens: *Auditum* sustinet vetula rugosa, auribus peplo involutis: denique *Visum* effigiat senex lippiens & ferè cœcutientibus oculis, quibus se & canos suos in speculo contemplatur. Verè lippiunt & cœcutiunt senes ad Speculum universale. Mortem salutant à limine, & credunt tamen adhuc se longè ab ea peregrinari; jam pede suspensò in sepulchrum ruunt, & adhuc sibi longævos annos pollicentur. Ridet eos Seneca, qui tales: *Decrepiti senes* (inquit) *paucorum annorum accessionem votis mendicant, minores natu se ipsos esse fingunt: Mendacio sibi blandiuntur, & tam libenter fallunt, quam si fata unà decipiant. Jam ergò cum illos aliqua imbecillitas mortalitatis admonuit, quemadmodum parvules moriuntur, non tanquam exeant de vita, sed tanquam extrahantur: Stultos se fuisse quod non vixerint clamitant, & si modo evaserint*

Sen. de.
brev. vi-
tæ. c. II.

serint ex illa valetudine, in otio victuros. Omnibus hodiè clamat Ecclesia. *Memento homo quia pulvis es, & in puluerem reuerteris.* Quia omnes nati sumus ut moreremur, sed potissimum senes in Speculo se inueneri deberent, quos præter repentini casus periculum omnibus commune, ipsa ætas gravis & in finem vergens, mortis in horas expectandæ commu- ne facit. Sed multis surdis canitur fabula. Spes longas inchoant ubi deficiunt, & cum vitam juhentur ponere, auspicantur. Adhuc emam, ædificabo, credam, exigam, lucrabor, honores geram &c: Cum instat à tergo mors pallida, quam si medita- tione seria præoccuparent, levius ferrent. Similes hi videntur Laidi vetulæ, quæ videns defecisse pri- stinam formam, speculum quo prius usa fuerat, re- spuit, & veneri dicavit, in cuius persona argutè ca- nit Ausonius ex Græco mutato Epigrammate.

Lais anus Veneri speculum dico, dignum habeat se.

Æterna æternum forma ministerium.

At mihi nullus in hoc usus, quia cernere talem

Qualis sum nolo: qualis eram nequeo.

*Auson. ap.
Piccinell.
Lumi ri-
floss.*

Sic prorsus senes de morte cogitare, *Speculum Uni- uersale* habere præ oculis recusant, quia quales sunt nolunt videri, & quales erant nequeunt esse: quam- quam semper fuerunt mortales, sed non tam peri- culosè mortales uti in extrema senectute, in qua omnia etiam juvenibus communia habent pericula, & quod maximum est speciatim non posse ampliùs sperare diuturnam vitam. Et tamen non minus quam iuvenes de futuris voluptatibus, lucris, com- moditatibus, honoribus dies noctesquè solliciti, discurrunt, disponunt, fatigantur, ut tandem eos

A a

in

in ejusmodi curis absorptos repente fatalis hōra obruat.

S. Io. Damasc. in vita Barlaam. & Iosipbat cap. 12. Roscid. in vit. PP. lib. 1. Zebeth. Verme male conscient. lib. 2. c. 1. f. 2.

VI. Hos verè commiseratione dignissimos elegantiori Apologo expressit Barlaam unus ex severis antiquæ eremi cultoribus cum Josaphato Indorum Rege differens teste S. Joanne Damasceno. Fuit inquit, quem aperto campo Monoceros persequatur, efferatum animal, atquè ut ipsum nomen præfert in fronte cornutum. Et quamquam hæc fera volocissimè instaret fugitivo, ille tamen concitato cursu evasit insidias in obviam arborem eluctatus. Ubi cum se brachijs ramorum implicuisset, conspexit undequaquè mellis liquorem sudare: jamquè oblitus recentis discriminis dulcem escam involans cœpit lambere mel, quod fortuna inopinatò obtulerat, sed ad interitum tam delicatè epulaturus. Nam & pestilens Draco proximus arbori intra scrobem fauces ingenti hiatu cœpit diducere, hominemquè ex ramo pendulum inconnixis oculis designare in prædam. Insuper mures duo prægrandes albus alter, alter niger radicem ligni continua arrosione infestabant certi non ante desistere, quam fatiscens arbor hominem inhiantis bestię dentes excussisset. Quid verò interim profugus ille? quam cautelam inimicis machinis opposuit? exiguo melle usquè adeò occupatus, nihil egit; & aut Draconem exitiumquè præsens non animadvertit, aut fascinatus infantilis lenocinio promulsidus, periculum vecordi negligentia dissimulavit. Atquè hic mos hominum est, ajebat Barlaam eremita ad Josaphat Regem: insidiosâ mors & certo loco nescia stare, omni velocior monocerote, quotidie pressò nos vestigio persequitur: pro cornu uno mille falcibus, mille

mille telis armata in nostram internationem. Et fugere tamen volumus, conamur evadere inevitabilem factorum necessitatem: ac quod longè stultissimum est, tunc cum clepsidra fatalis horæ effluit, tacitiquè cum noctibus dies, velut candidus nigerque masculus lignum & vitam effœtam sensim rodendo incidunt, cum draco inferus semper vigil, semper Argus ad humanam perniciem patulum ritum aperit, ut nos absorbebat; quærimus tamen ad huc alvearia, favos & mellis guttulas, oblectamenta carnis & sensuum, nequè interea reminiscimur unde venerimus, quo tendamus, à Speculo humanæ fragilitatis oculos avertimus, quasi æternum victuri.

VII. O miseri & salutis vestræ incurij, aspiciate, & si vultis etiam audite hanc calvam elinguem, edentulam, ossæam, informem, nudam, ignotam, quæ tamen omni oratore disertius loquitur; quid ita? *Hodie mihi cras tibi, quod tu modo es, ego fui, quod ego nunc sum, tu eris*: ad hoc natus es ut moriaris, & revertaris in pulverem. *Dic mihi ubi sunt amatores mundi, qui ante pauca tempora nobiscum erant? Nihil ex eis remansit nisi Cineres & Vermes. Attende diligenter quid sunt vel quid fuerunt? Homines fuerunt sicut tu, comederunt, biberunt, riserunt, duxerunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descenderunt.* Hæc cogita te audire ex calvaria perorante. *Verè si ossa ipsa arida audire volueris* (inquit Augustinus) *tibi prædicare poterunt, & dicere: O miser! quantum pro cupiditate hujus sæculi discurras! aut quid superbis, vel luxuriæ infelicius colla submittitis? attende ad me, intellige, & considera me.* **Hoc QVOD TU ES. EGO**

Aa 2

FUI,

S. Bern.
Flor. c. 31.

S. August.
serm 66.
ad Frat.
in Eremo.

**FUI, ET QVOD EGO SUM MO-
DO TVERIS POSTEA.** Sic Augustinus
En SPECULUM UNIVERSALE, quod
qui surdus est aspiciat, qui cœcus est audiat, omni
humano generi propositum & passim obvium.
Nam: *Quotidie præter oculos nostros transeunt notorum
ignotorumquæ funera, & subitum id putamus esse, quod
nobis tota vita demuntiat futurum.* Cum igitur ista
audimus, videmus, reminiscamur, quod hodiè
omnibus ingeminat Ecclesia. *Memento homo quia
pulvis es, & in pulverem reverteris.*

Senec.
Consol. ad
Polyb. c.
29.

Spœlbergh
Conc.
Dom. 15.
post. Pent.
Engelgra.
Cæli P. 2.
Festo S.
Fraocisc.
Borg. f. 1.

VIII. Utinam ego hodiè tam feliciter hoc
monitum Auditoribus meis inculcassẽm, uti cele-
bris ille Parisiensis Ecclesiastes, de quo nuperus Au-
thor recenset, quod solitus quadragesimæ tempore
ad aliàs civitates excurrere, & populum è suggestu
docere, inciderit alicubi in nobilem matronam ma-
gis spectatæ formæ, quam vitæ: quæ à disceden-
te petijt impertunè, ut cum proximè rediret se-
cum adferret Speculum Parisiense. Promisit ille,
& verò promissis stetit, attulitque sub velo abscon-
ditam calvariam, qua detecta neruosa ac aculeata
oratione illam allocutus est: *Speculum inquiringis o
Domina flagitasti, en Speculum aptum non concinandis
crinibus sed reformandis moribus.* Fuit hæc olim quod
tu modo es, eris & tu brevi, quod illa est modo & c:
Cohorruit matrona & afflatu divini Spiritus acce-
dente illicò immutata, sprevit præsentia, cœpit
cogitare futura. Utinam inquam ego hodiè tam felix
essẽm, & vel unum juvenem dissolutum, volupta-
tibus mancipatum, vel unum senem salutis suæ
negli-

negligentem, vel unam Dominam vanitati additam, hujus *Speculi Universalis* aspectu ad meliorem frugem reducerem, sed hoc non est mearum virium. Ecclesiastes muneri suo satisfacit, qui quod dicendum est dicit. Coeterum Spiritus ubi vult spirat, & sæpè spirat, sed non agnoscitur nostrâ culpâ. Non addo aliud: Ecce **SPECULUM UNIVERSALE.** *Memento homo quia pulvis es & in pulverem reverteris.*

DISCURSUS XVI.

Dominica I. Quadragesimæ

Odium Amorosum

THEMA.

Cum jejunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, postea esuriit.

Matth. 4.

SYNOPSIS.

I. Erant qui sibi blandiuntur ex verbis Apostoli nemo unquam carnem suam odio habuit, & a jejunio se putant esse immunes, quia potius per jejunium quam per epulas amatur corpus, dum odio amoroso castigatur.

II. Hujus veritatis typum exhibet Abrahamus, jussus immolare dilectum filium, & Deo obtemperans, melius servavit dum non pepercit.

III. Nemo nostrum corpus odisse dicitur cum sanitatis causa per chirurgum scindi, secari, uripatitur, nisi odio amoroso.

Aa 3

IV, Tale